

การเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
The Enhancement of Spiritual Intelligence of Undergraduate Students
through Technical Eclectic Group Counseling

ณัฐวดี ไทยง้วน

Natthawadee Thainguan

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University

E-mail: natthawadeethaiswu@gmail.com

Received: June 28, 2023 Revised: July 12, 2023 Accepted: June 20, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี และเปรียบเทียบความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค รวมทั้งเปรียบเทียบความฉลาดทางจิตวิญญาณระหว่างนิสิตกลุ่มที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม และนิสิตที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 354 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย จากประชากร ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2565 ที่มีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางจิตวิญญาณตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 12 คน สุ่มเข้ากลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 6 คน จาก และกลุ่มควบคุม 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณ และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มีฉลาดความฉลาดทางจิตวิญญาณอยู่ระดับสูง 2. นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางจิตวิญญาณโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อจำแนกรายองค์ประกอบกลับพบว่า เฉพาะองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต องค์ประกอบด้านการสร้างเป้าหมายในชีวิต และองค์ประกอบด้านการพัฒนาระดับการมีสติ ที่นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. นิสิตปริญญาตรีกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค มีความฉลาดทางจิตวิญญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการจัดกระทำใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ความฉลาดทางจิตวิญญาณ, การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค, นิสิตปริญญาตรี

Abstract

This research aims to study the spiritual intelligence of undergraduate students. and to compare the students' spiritual intelligence before and after participating in the mixed group counseling program. including the comparison of spiritual intelligence between group students who participated in group counseling and students who do not participate in the program The sample group used in the study were students from the Faculty of Education. Academic year 2022, 354 people by simple random sampling from the population. The sample group used in the experiment was students of the Faculty of Education. Academic year 2022 with average spiritual intelligence from the 25th percentile down, 12 people were randomly assigned to the group (assign random sampling) into an experimental group of 6 people from and a control group of 6 people. Tools used in this research This is a measure of spiritual intelligence. and a group mentoring program incorporating techniques to enhance spiritual intelligence. Statistics used in data analysis were mean, standard deviation. and t-test statistical test.

The results showed that 1. The students of the Faculty of Education had a high level of spiritual intelligence. 2. The experimental group students who participated in group counseling with mixed techniques After the experiment, the mean overall spiritual intelligence was higher than before the experiment, not statistically significant. However, when classifying each component, it was found that only the element of considering the existence of life Components of creating goals in life and components of mindfulness level development that the experimental group of students who participated in group counseling with mixed techniques The mean after the experiment was significantly higher than before the experiment at the .05 level and 3. The experimental group undergraduate students who participated in the mixed group counseling technique. The spiritual intelligence was higher than the control group that did not receive any action at a statistical significance of .05.

Keywords: spiritual intelligence, technical eclectic group counseling, undergraduate

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ความฉลาดทางจิตวิญญาณ” (Spiritual intelligence) หรือ “SQ” เป็นความฉลาดที่ทำให้บุคคลสามารถแยกแยะและประเมินการกระทำแห่งตนในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ที่ตายตัวด้วยวิธีการใหม่อย่างมีขอบเขตที่เหมาะสมในการสร้างคุณค่าแห่งตน (Self – esteem) (Emmons, 2000, p.3) ให้ความหมายความฉลาดทางจิตวิญญาณ (SQ) ว่าเป็นความสามารถ

และประสิทธิภาพที่ทำให้บุคคลสามารถแก้ไขปัญหาและบรรลุเป้าหมายในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ (King, 2008, p.54) ได้กล่าวถึงความฉลาดทางจิตวิญญาณ ว่าหมายถึง กลุ่มประสิทธิภาพทางจิตที่ทำให้เกิดการประยุกต์สู่การตระหนักรู้ การผสมผสาน และการปรับตัวในมุมมองที่เป็นนามธรรม และเหนือการรับรู้ทางกายภาพของการดำรงชีวิตอีกด้วย (Zohar & Marshall, 2000) ยังกล่าวอีกว่า ความฉลาดทางจิตวิญญาณ (Spiritual intelligence) เป็นพลังขับเคลื่อนแห่งจิตของมนุษย์ ประกอบไปด้วยความฉลาดทางปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) โดยความฉลาดทางจิตวิญญาณ (SQ) กำกับ ความฉลาดทางปัญญา (IQ) ว่าคิดอะไรหรือคิดสิ่งใด และ ความฉลาดทางจิตวิญญาณ (SQ) กำกับ ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ว่าควรแสดงออกทางอารมณ์ในการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ดังนั้น ความฉลาดทางจิตวิญญาณ (SQ) นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงให้ปรากฏเป็นรูปธรรมได้ว่าจะทำอย่างไร แก้ปัญหาด้วยวิธีใด และมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง ความฉลาดทางจิตวิญญาณ (Spiritual intelligence) จึงสำคัญและส่งผลต่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ เมื่อสำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นครู เป็นผู้ที่ทำหน้าที่สร้างสรรค์เยาวชนเป็นอาชีพที่สร้างคนมาพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ซึ่งครูต้องมีความรู้ความสามารถ มีจิตวิญญาณความเป็นครู (พรธนะ อุษภาพ, 2561) ครูที่มีจิตวิญญาณในอาชีพจะต้องมีความเป็นมิตร เอาใจใส่ และมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ (Pajak & Blaise, 1989) สรรเสริญ หุ่นแสน (2560, น. 2) สัมภาษณ์นิสิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งพบว่า นิสิตขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนของตนเองได้ ไม่มีแนวทางในการช่วยเหลือตนเองเมื่อประสบปัญหา ส่งผลให้ทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ประสบความสำเร็จดังมุ่งหมายไว้

การเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณให้กับนิสิตปริญญาตรี โดยเฉพาะนิสิตวิชาชีพครูให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของเป้าหมายในอนาคต ทำให้นิสิตได้เห็นคุณค่าทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น รวมทั้งสิ่งรอบ ๆ ตัว มีสติ ตลอดจนสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาให้ผ่านพ้นจากอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรมได้ มีมุมมองในชีวิตที่หลากหลายตามหลักความเป็นจริง สามารถพัฒนาตนเองให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับที่ (Green & Noble, 2010) ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม พบว่า นิสิตเข้าใจตนเอง มีสติมากขึ้น มุ่งมั่นในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เห็นถึงความสำคัญในการเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม

การให้คำปรึกษากลุ่มผสมผสานเทคนิคเป็นกระบวนการให้การช่วยเหลือโดยผสมผสานเทคนิคจากทฤษฎีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Thorne & Frederick, 2011, pp. 85-86) นักวิจัยหลายท่านได้นำการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคไปใช้ ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียน และการเสริมสร้างการปรับตัวของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งการพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนของ นิสิตพยาบาล

(ขวัญชนก นันทะชาติ, 2558; สรรเสริญ หุ่นแสน, 2560; สีนาวพร วิทยาวณิชชัย, 2561) ซึ่งผลการศึกษาแล้วแต่ประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้รับบริการได้เสริมสร้าง และพัฒนาความคิด พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มผสมผสานเทคนิคมาใช้ในการเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี เพื่อให้นิสิตได้ตระหนักรู้ในตนเองทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย มีสติ รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เผชิญได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีก่อนและหลังการเข้าร่วม การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
3. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางจิตวิญญาณระหว่างนิสิตปริญญาตรีที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคกับนิสิตที่ไม่ได้เข้าร่วม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรจัดกระทำ	คือ การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค
ตัวแปรตาม	คือ ความฉลาดทางจิตวิญญาณ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,236 คน ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากตารางทาร์โร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้จำนวน 354 คน เพื่อศึกษาความฉลาดทางจิตวิญญาณ ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลอง ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่ม (assign random sampling) เป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน จากนิสิตที่มีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางจิตวิญญาณตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี เป็นแบบวัดแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับที่มีระดับการให้น้ำหนักคะแนนตั้งแต่ระดับ 0 คือ ไม่ตรงกับตัวฉันเลย จนถึง 5 คือตรงกับตัวฉันที่สุด จำนวน 38 ข้อ แบบวัดนี้ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบทางความฉลาดทางจิตวิญญาณของ คิงส์ (King, 2008) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) การคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต (Critical Existential Thinking) 2) การสร้างเป้าหมายในชีวิต (Personal Meaning Production) 3) การตระหนักรู้ เหนือการรับรู้ทางกาย

(Transcendental Awareness) 4) การพัฒนาระดับการมีสติ (Conscious state expansion) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item Objective Congruence: IOC) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35 – 0.82 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และมีเกณฑ์การแปลความหมายระดับความฉลาดทางจิตวิญญาณ ดังนี้คือ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึง มีความฉลาดทางจิตวิญญาณอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.67 หมายถึง มีความฉลาดทางจิตวิญญาณอยู่ในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ย 3.68 - 5.00 หมายถึง มีความฉลาดทางจิตวิญญาณอยู่ในระดับสูง

2. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี ผู้วิจัยได้เลือก เทคนิคการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การสะท้อนความรู้สึก การสรุปความ จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เทคนิคการตั้งคำถาม การเจียบ การสะท้อนความรู้สึก การเสริมแรง การให้กำลังใจ จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยม ใช้กระบวนการ WDEP เทคนิคการตั้งคำถาม จากทฤษฎีเผชิญความจริง เทคนิคการจินตนาการ เทคนิคอยู่กับความรู้สึก จากทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ และใช้เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติสโดยให้ความสำคัญในมิติทางจิตวิญญาณ มาผสมผสานใช้ให้เหมาะสมกับการเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี และนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาโปรแกรมให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC) ซึ่งได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.67 - 1 จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำโปรแกรมไปทดลองใช้กับกลุ่มนิสิตที่ใกล้เคียงกับกลุ่มทดลอง นำโปรแกรมมาปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการทดลองแบ่งได้ 3 ระยะดังนี้

1. ขั้นก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณไปให้นิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 354 คนที่ได้มาโดยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากตารางทาร์โรวามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ทำแบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณ จากนั้นสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่ม (assign random sampling) นิสิตที่มีคะแนนความฉลาดทางจิตวิญญาณตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 12 คนเข้าเป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน และเก็บค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่มไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (pretest)

2. ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคกับกลุ่มทดลองซึ่งมีสมาชิกจำนวน 6 คน โดยดำเนินการกลุ่มทดลอง 2 วันต่อเนื่อง จำนวน 10 ช่วง ช่วงละ 60 – 90 นาที รวมเวลา 10 ถึง 15 ชั่วโมง

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

หลังการทดลองในการให้คำปรึกษากลุ่มผสมผสานเทคนิคจำนวน 10 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี โดยใช้สูตรคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (The Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามให้เข้ากับนิยามศัพท์เฉพาะ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัด โดยการใช้การหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัด (Item Total Correlation) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัก
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) และการทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for independent sample)

ผลการวิจัย

1. นิสิตปริญญาตรีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบวัดความฉลาดทางจิตวิญญาณจำนวน 354 คน ซึ่งเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.47 รองลงมา ได้แก่ ชั้นปีที่ 2, 4 และ 3 คิดเป็นร้อยละ 24.86, 13.28 และ 3.39 ผลการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางจิตวิญญาณโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.58$, $S.D. = 0.94$) เมื่อจำแนกรายองค์ประกอบพบว่า เฉพาะองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิตเท่านั้นที่อยู่ในระดับสูง ($M = 3.73$, $S.D. = 0.94$) องค์ประกอบที่เหลือ (ด้านการสร้างเป้าหมายของชีวิต ด้านการตระหนักรู้เหนือการรับรู้ทางกาย และด้านการพัฒนาระดับการมีสติ) อยู่ในระดับปานกลาง

2. นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางจิตวิญญาณโดยรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกรายองค์ประกอบกลับพบว่า เฉพาะองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต องค์ประกอบด้านการสร้างเป้าหมายในชีวิต และองค์ประกอบด้านการพัฒนาระดับการมีสติ ที่นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค ก่อนและหลังการทดลอง

องค์ประกอบความฉลาดทางจิต วิญญาณ	ก่อนให้คำปรึกษา		หลังให้คำปรึกษา		ค่าสถิติ	
	กลุ่มแบบ		กลุ่มแบบผสมผสาน		t	p
	ผสมผสานเทคนิค		เทคนิค			
	M	S.D.	M	S.D.		
1. การคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต	3.1	0.76	3.56	0.72	4.61*	0.01
2. การสร้างเป้าหมายในชีวิต	2.88	0.81	3.58	0.64	3.91*	0.01
3. การตระหนักรู้เหนือการรับรู้ทางกาย	3.86	0.07	4.38	0.71	1.4	0.22
4. การพัฒนาระดับการมีสติ	2.75	0.85	3.39	0.81	2.74*	0.04
โดยรวม	3.15	0.8	3.72	9.55	3.17	0.07

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยความฉลาดทางจิตวิญญาณโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกรายองค์ประกอบพบว่า เฉพาะองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต องค์ประกอบด้านการสร้างเป้าหมายในชีวิต และองค์ประกอบด้านการพัฒนาระดับการมีสติ นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างนิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม ระยะเวลาหลังการทดลอง

องค์ประกอบ	กลุ่ม	M	S.D.	t	p
การคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต	กลุ่มทดลอง	49.83	3.55	2.31*	0.04
	กลุ่มควบคุม	42.17	7.31		
การสร้างเป้าหมายในชีวิต	กลุ่มทดลอง	39.33	2.94	2.73*	0.02
	กลุ่มควบคุม	34.33	3.39		
การตระหนักรู้เหนือการรับรู้ทางกาย	กลุ่มทดลอง	30.67	3.5	1.85	0.09
	กลุ่มควบคุม	27	3.35		
การพัฒนาระดับการมีสติ	กลุ่มทดลอง	20.33	2.16	3.46*	0.01
	กลุ่มควบคุม	16.5	1.64		
โดยรวม				2.59*	0.04

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มีความฉลาดทางจิตวิญญาณในระดับปานกลาง นั้นเป็นเพราะโครงสร้างแผนการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2562, น.67-86) ในส่วนของชั้นปี 1 และชั้นปี 2 เน้นการเรียนการสอนในส่วนของทฤษฎีเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้สำรวจมาพบว่าเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ปี 1 และ ปี 2

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า เฉพาะองค์ประกอบด้านการคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต องค์ประกอบด้านการสร้างเป้าหมายในชีวิต และองค์ประกอบด้านการพัฒนาระดับการมีสติเท่านั้นที่นิสิตกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะองค์ประกอบที่ 1 การคำนึงถึงการดำรงอยู่ของชีวิต (Critical Existential Thinking) ผู้วิจัยใช้เทคนิคจินตนาการ (Fantasy approaches) เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติส (Socratic Dialogue) เทคนิคการปรับทัศนคติ (Attitudinal Adjustment) เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) เทคนิคการให้กำลังใจ (Encourage) ที่ทำให้ความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีเพิ่มสูงขึ้น ดังที่ ภัทรพร เตชทวีฤทธิ์ (2561) ใช้เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติสให้ความสำคัญกับมิติทางจิตวิญญาณ เทคนิคการถาม เทคนิคการเงย เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักรู้ถึงคุณค่าและความจริงของชีวิต องค์ประกอบที่ 2 การสร้างเป้าหมายในชีวิต (Personal Meaning Production) ผู้วิจัยใช้เทคนิคจินตนาการ เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติส ทำให้ความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับ ธิญญา เป้โฮสง (2557) ที่ใช้เทคนิคจินตนาการ เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก เทคนิคการให้กำลังใจ ในการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในเป้าหมายและจุดมุ่งหมายในชีวิต รวมทั้งสร้างตัวแบบในการใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย และองค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาระดับการมีสติ (Conscious state expansion) ผู้วิจัยใช้เทคนิคอยู่กับความรู้สึก (Staying with feeling) เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติส เทคนิคการตั้งคำถาม เทคนิคการตีความ ทำให้ความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรีเพิ่มสูงขึ้น ดังที่ สุดารัตน์ รัตนเพชร (2558) กล่าวว่า สติสัมพันธ์กับจิตวิญญาณ การมีสติที่สูงขึ้นส่งผลให้มีความฉลาดทางจิตวิญญาณสูงขึ้นด้วย ส่วนองค์ประกอบที่ 3 การตระหนักรู้เหนือการรับรู้ทางกาย พบว่าไม่แตกต่างจากก่อนให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นวัยที่ต้องเรียนรู้ การปรับตัว ทางสังคมและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ บางคนประสบปัญหาในเรื่องของการเข้ากับสังคม การตระหนักรู้เหนือการรับรู้ทางกาย เป็นเรื่องที่นามธรรมค่อนข้างมาก เหมาะกับช่วงวัยที่เป็นผู้ใหญ่ที่ผ่านประสบการณ์ชีวิตมาก่อนอย่างมาก ดังที่ (ภัทรพร เตชทวีฤทธิ์, 2561) ศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนววิถีภาวนานิยมผสมผสานเอ็นเนียแกรมที่มีต่อความฉลาดทางจิตวิญญาณของผู้ใหญ่วัยทำงาน พบว่าสมาชิกได้ทบทวนถึงความหมายจากการทำเพื่อผู้อื่น และการไม่ยึดติดกับตนเอง หากทำด้วยความเต็มใจ ไม่หวังสิ่งตอบแทนทำให้มีความสุขที่แท้จริง

3. หลังการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค นิสิตปริญญาตรีกลุ่มทดลอง มีความฉลาดทางจิตวิญญาณสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคช่วยในการเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ

สรรเสริญ หุ่นแสน (2560) ที่ใช้เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคเพื่อเสริมสร้างปณิธานแห่งการเรียนรู้ของนิสิตวิชาชีพครู พบว่าโดยรวมของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และสิ้นสุดการติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2554) ที่กล่าวว่า การผสมผสานเทคนิคช่วยทำให้ปัญหาที่ผู้รับบริการเผชิญได้คลี่คลายลงได้ และส่งผลให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. การเสริมสร้างความฉลาดทางจิตวิญญาณของนิสิตโดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิคมีความฉลาดทางจิตวิญญาณสูงขึ้น นักจิตวิทยาสามารถนำไปปรับใช้กับนิสิตกลุ่มอื่น ๆ ได้
2. ผู้ที่จะนำการให้คำปรึกษากลุ่มไปใช้ควรคำนึงถึงความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อประโยชน์กับผู้รับบริการและประสิทธิภาพของการทำกลุ่ม
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความฉลาดทางจิตวิญญาณกับหลากหลายอาชีพมากยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาเทคนิค ระยะเวลาที่นำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและจำนวนสมาชิกภายในกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชนก นันทะชาติ. (2558). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการปรับตัวทางสังคมของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ธัญญา เป้ไธสง. (2557). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีอัตถิภาวนิยม. (ปริญญาการศึกษาปริญญาโท). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2554). การเปรียบเทียบทฤษฎีการให้คำปรึกษาและการพัฒนาแนวปฏิบัติในการให้การปรึกษา ในประมวลสาระชุดวิชา แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการเชิงจิตวิทยา. ใน ประมวลสาระชุดวิชา แนวคิดทางการแนะแนวและทฤษฎีการเชิงจิตวิทยา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรพร เดชทวีฤทธิ์. (2561). การศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวอัตถิภาวนิยมผสานเอ็นเนียแกรมที่มีต่อความฉลาดทางจิตวิญญาณของผู้ใหญ่วัยทำงาน. (ปริญญาานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ค. (2562). มคอ.2 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต(4ปี)(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562). สืบค้นจาก https://indded.edu.swu.ac.th/images/file/tqf_4_2562.pdf

- สรรเสรีญ หุ่นแสน. (2560). การศึกษาและการเสริมสร้างปณิธานแห่งตนทางการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเทคนิค. (ปริญญานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สินาพร วิททยานิชชัย. (2561). การศึกษาและพัฒนาอัตลักษณ์แห่งตนและอัตลักษณ์ทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม. (ปริญญานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดารัตน์ รัตนเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางจิตวิญญาณ สติ และความสุขตามแนวทางพุทธศาสนา. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- Emmons, R. A. (2000). Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition, and the psychology of ultimate concern. *The international Journal for the Psychology of Religion*, 10, 3-26.
- Green, W. N., & Noble, K. D. (2010). Fostering Spiritual Intelligence Undergraduates Growth in a Course About Consciousness. *Advance Deverlopment*, 12, 27-48.
- King, D. B. (2008). Rethinking claims of spiritual intelligence: a definition, model, and measure. (Master's thesis). Trent University, Ontario, Canada.
- Pajak, E., & Blaise, J. (1989). The impact of teacher's personal lives on professional role enactment. A qualitative analysis. *American Educational Research Journal.*, 26(2), 283-310.
- Thorne, & Frederick, C. (2011). *Principles of personality counseling: An eclectic viewpoint*. . Mlton Keynes: Lightning source UK Ltd..
- Zohar, D., & Marshall, I. (2000). *SQ: Spiritual intelligence, the ultimate intelligence*. London: Bloomsbury.